

Forfatter: Lange, Julius Henrik

Titel: BREV TIL: Vedel, Valdemar FRA: Lange, Julius Henrik (1890-07-27)

Citation: Lange, Julius Henrik: "BREV TIL: Vedel, Valdemar FRA: Lange, Julius Henrik (1890-07-27)", i *Breve fra Julius Lange*, Nordiske Forlag, s. 257. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002320804-000-shoot-L0023208040000228.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Julius Lange

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Lange, Julius Henrik, *Breve fra Julius Lange*,

TIL DB. PHIL. VALD. VEDEL (i
Baden-Baden
).
Kbhvn., 27. Juli 1890.

Kære Doktor!

Da jeg idag kom hjem fra et lille Besøg hos min Søster i Sverig, forefandt jeg Deres venlige Brev og glædede s. 258 mig over, at De under den store Verdens Tummel havde husket paa mig. I Modsætning til Dem har jeg — som for det meste i Sommerferietiden — den dybeste Ro, da jeg er ganske alene i min Lejlighed, men er alligevel ikke rigtig oplagt til stærkt Arbejde, da jeg indtil for kort Tid siden har arbejdet temmelig strængt — med de gode gamle Ægyptere — og trænger lidt til at ligge brak.

Jeg misunder Dem ikke saa lidt at kunne vandre en Stund om i Bjergene og forstaar godt, at De foretrækker det for lige efter Berlin at give Dem i Kast med Dresden. For mig, der vel kan se, men ikke høre, er Livet i de store Byer egentlig altid — i alt Fald, siden jeg blev tunghørig — et Museumsliv paa en Hals: jeg har altid en Masse Spørgsmaal at stille til Museerne og maa hænge i med Tungen ud af Halsen for at samle Svar paa dem. Jeg sætter paa en Maade stor Pris derpaa og har ogsaa opnaaet noget i Retning af at bringe mit individuelle Jeg i intim Berøring med den hele Menneskeheds Udvikling. Man kommer ligesom de fromme Folk i Oldtiden til Delphi med sine Spørgsmaal om allehaande Ting, der ligge én paa Sinde; og jeg tror, at Museerne, naar man gør sig Flid med dem, i det hele taget har klarere og sandere Oplysning at give, end Pythia i gamle Dage havde, om hun end satte sig paa en Trefod. Overhovedet ere Museerne mageløse til alt, hvad det rent intellektuelle Liv angaar: der er Anskuelighed og Aand og Rigdom og Klarhed og Alsidighed ; men der er tillige for det personlige Liv en overordentlig Ensidighed deri, at det er saa udelukkende intellektuelt: at det med saa stærke Kræfter drager Tanken rent bort fra det smaa, som personlig vedkommer ens Jeg. Forsaavidt var Pythia bedre, som hun dog gav sig af med at vejlede i rent personlige Spørgsmaal; men desværre vrøvlede hun jo — dog paa Hexamètre.

Det morer mig, at De skriver, at De øver Dem i at beskrive Malerier efter Hukommelsen. Ja, det er egentlig det bedste; men det er tillige, naar det skal drives efter sin sande Mening, saaledes at man faar det vigtigste ved Sagen nøjagtig og rigtig med og giver Objektiviteten dens Ret, en meget vanskelig og haard Øvelse, næsten ligesaa slem som Bajonetfægtning. Men jeg tror, at man kan opnaa store Ting dermed.

s. 259 Præterea censeo: naar De nu er i Baden-Baden og er træt af high-life-Studier i de nyeste Faconer af Damernes Hatte o. desl. — hvad man ellers faar at se i Baden-Baden : jeg har aldrig selv været der, men kender det kun af Turgenjef og andre Forfattere — saa glem ikke, at De i ikke altfor lang Afstand har god og stor gothisk Arkitektur: Strassburg, Ulm, Freiburg, Marburg osv. De ved nok, at jeg, skrækkelige Fritænker som jeg er, ved alle Lejligheder gør mig til Herold og Præst for den gothiske Arkitektur og paastaar, at man aldeles ikke kan forstaa Verden uden at kende Gothiken. Og det, som man paa den anden Side Alperne forstaar ved Gothik, er noget væsentlig andet end den nordiske Gothik; men det er denne, som er den oprindelige og egentlige. Det glæder mig ellers, hvad De skrev om Fiesoles lille Dommedag i Berlin — ja det er et dejligt Billede, og Italiens Kunst har ingen mere repræsentativ Mand end Fiesole.

For faa Aftener siden havde jeg Besøg af min unge Ven Emil Hannover, som netop kom fra Italien, hvor han havde tilbragt 5 Maaneder. Han sværmede paa Noder for Botticelli og blev vred paa mig, da jeg sagde, at Botticelli nu i 12 Aar havde været den mest moderne af alle gammelitalienske Malere — hvilket er sandt. Forresten vil jeg ikke være onskabsfuld mod Emil Hannover, som jeg holder meget af. Endnu mindre vil jeg tale ondt om Botticelli, som kan være bedaarende nok, men som virkelig ikke er den største af sin Generation.

Petrarcas Breve og Selvbiografi kender jeg ikke, men derimod adskillige af hans Digte. Sidst var jeg i Færd med hans »Triumfer«; men det var mig ikke muligt at faa fat hverken paa Anskuelse eller Tanke i dem.

Og nu ønsker jeg Dem af oprigtigt Hjerte alt godt fremdeles, og at Verden vil oplade sine Skatte for Dem og ikke kræve for stor Tribut i Slid paa Deres Kræfter. Her passerer ingenting.

Deres hengivne
Jul. Lange.

Lad det Brev nu ikke være det sidste, men tænk ogsaa paa mig en anden Gang!